

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра механічної та електричної інженерії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна

ВИЖИВАННЯ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ

Розробник: Опара Надія, професор, к.с.-г.н., доцент

Полтава 2023 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Виживання в екстремальних ситуаціях
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра механічної та електричної інженерії
Контактні дані розробників, які залучені до виконання	<i>Викладачі:</i> Опара Надія, к.т.н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. 343А (навчальний корпус №3) <i>Телефон/факс:</i> (0532) 60 98 61 <i>e-mail:</i> nadia.opara@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень Другий (магістерський) рівень*
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Основи безпеки життєдіяльності

*для галузі знань 21 Ветеринарна медицина

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: забезпечення у здобувачів вищої освіти формування основних напрямків у науці виживання; оволодіння практичними навичками рішення проблеми соціального виживання, в тому числі під час військового стану, при застосуванні різноманітних технологій навчання.

Основні завдання навчальної дисципліни: набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь і здібностей (компетенцій) теоретичних представлень виживання в екстремальних ситуаціях і їх застосування в діяльності.

Компетентності:

Загальні:

1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями вміння виявляти, формулювати та вирішувати проблеми.
2. Здатність до практичного застосування знань та оволодіння сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.
4. Уміння критично оцінювати явища ситуації, діяльність осіб, спираючись на отримані знання.

Фахові:

1. Здатність володіти знаннями про різноманітні способи виживання в екстремальних ситуаціях.
2. Здатність оволодіння метою, задачами та основними стадіями різноманітних способів виживання.
3. Здатність оволодіння знаннями в умовах сучасного військового стану та надзвичайній ситуації під час війни.

Результати навчання:

РН 6. Демонструвати здатність до аналізу, адаптації та діяльність в нових ситуаціях.

**Програма та структура навчальної дисципліни
Структура (тематичний план) навчальної дисципліни**

Назви тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р
Тема 1. Вживання в умовах надзвичайних ситуацій: військових, природних, техногенних.	10	2	2		6
Тема 2. Орієнтування: визначення сторін горизонту, місцеположення, час, вимірювання на місцевості.	12	2	2		8
Тема 3. Спорядження: носимий аварійний запас, одяг, пристосування зброя.	12	2	2		8
Тема 4. Пересування: в різні пори року, по різній місцевості. Транспортування вантажу та постраждалих.	12	2	2		8
Тема 5. Будівництво житла: тимчасові сховища; довгострокове житло.	12	2	2		8
Тема 6. Водозабезпечення і видобуток вогню.	12	2	2		8
Тема 7. Харчування: ссавці, птахи, риба, рослини та гриби. Зберігання харчів. Харчові добавки. Вимушене голодування.	12	2	2		8
Тема 8. Сигнали (дзеркалом, димом, вогнем, тінню) та евакуація.	8	2			6
Усього годин	90	16	14		60

**Оцінювання результатів навчання
Форми контролю результатів навчання**

Результати навчання	Форма оцінювання			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Підсумкова контрольна робота	
РН 6	56	32	12	100
Разом	56	32	12	100

Форма семестрового знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є: залік.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних завдань	Підсумкова контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Виживання в умовах надзвичайних ситуацій: військових, природних, техногенних.	8		4	12
Тема 2. Орієнтування: визначення сторін горизонту, місцеположення, час, вимірювання на місцевості.	8		4	12
Тема 3. Спорядження: носимий аварійний запас, одяг, пристосування зброя.	8		4	12
Тема 4. Пересування: в різні пори року, по різній місцевості. Транспортування вантажу та постраждалих.	8		4	12
Тема 5. Будівництво житла: тимчасові сховища; довгострокове житло.	8		4	12
Тема 6. Водозабезпечення і видобуток вогню.	8		4	12
Тема 7. Харчування: ссавці, птахи, риба, рослини та гриби. Зберігання харчів. Харчові добавки. Вимушене голодування.	8		4	12
Тема 8. Сигнали (дзеркалом, димом, вогнем, тінню) та евакуація.				4
Підсумкова контрольна робота		12		12
Разом	56	12	32	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- виконання вправ на практичних заняттях (0-8);

Критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях (0-8)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
7-8	Висока активність при виконанні вправ на практичних заняттях, здобувач вищої освіти приймав участь у дискусії проявив творчий підхід до розгляду питань, продемонстрував здатність до аналізу, адаптації та діяльність в нових ситуаціях.
4-6	Середня активність при виконанні вправ на практичних заняттях, здобувач вищої освіти приймав участь у дискусії проявив творчий підхід до розгляду питань, продемонстрував здатність до аналізу, адаптації та діяльність в нових ситуаціях.
1-3	Низька активність при виконанні вправ на практичних заняттях, здобувач вищої освіти приймав участь у дискусії, продемонстрував здатність до аналізу, адаптації та діяльність в нових ситуаціях.
0	Здобувач вищої освіти не приймав участь у дискусії, не проявив здатність до аналізу, адаптації та діяльність в нових ситуаціях.

- виконання самостійної роботи (0-4);

Критерії оцінювання виконання самостійної роботи (0-4)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
3-4	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання і продемонстрував здатність до аналізу, адаптації та діяльність в нових ситуаціях.
1-2	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання і продемонстрував здатність до аналізу, адаптації та діяльність в нових ситуаціях, але допустив незначні помилки при відповіді.
0	Здобувач вищої освіти не представив конспект із виконанням самостійних робіт викладачеві, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти

- підсумкова контрольної роботи (1-12);

Критерії оцінювання виконання підсумкової контрольної роботи (1-12)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
12	Здобувач вищої освіти змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання і продемонстрував здатність до аналізу, адаптації та діяльність в нових ситуаціях.
8	Здобувач вищої освіти в основному відповів на всі поставлені запитання, але допустив незначні помилки при відповіді, продемонстрував здатність до аналізу, адаптації та діяльність в нових ситуаціях.
4	Здобувач вищої освіти не повністю розкрив зміст окремих положень чи питань, продемонстрував здатність до аналізу, адаптації та діяльність в нових ситуаціях.
1	Здобувач вищої освіти поверхнево відповів на поставлені запитання, прийняв невірне рішення, не розкрив суті питання. Показав недостатній рівень здатності до аналізу, адаптації та діяльність в нових ситуаціях.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин –90 год.

Кількість кредитів – 3,0

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності.

Вимоги можуть стосуватися:

- відвідування занять (неприпустимість пропусків, запізень і т.п.);
- правил поведінки на заняттях (активну участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів та ін.);
- заохочень та стягнень (за що можуть нараховуватися або відніматися бали.

Політику навчальної дисципліни вибудовується з урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, положень ПДАУ та інших нормативних документів.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Зотов О. Школа виживання в екстремальних ситуаціях: навч. посіб. Київ: Ранок. 2013 р. 80 с.
2. Дарман Пітер. Підручник виживання в екстремальних ситуаціях. Київ: Скіф. 2023 р. 356 с.
3. Титаренко Т.М., Ларіна Т.О. Життєдіяльність особистості і соціальна необхідність та безпека. Київ: Марог. 2009 р. 76 с.

Допоміжні

1. Крис Макнаб. Як вижити в екстремальних умовах. Харків: «Клуб сімейного дозвілля». 2015 р. 320 с.
2. Крайнюк В.М. Психологія стресостійкості особистості: монографія. Київ: Ніка-Центр. 2007 р. 432 с.
3. Корольчук М.С., Крайнюк В.М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах. Київ: Ніка-Центр. 2006 р. 580 с.
4. Черезова І.О. Психологія життєвих криз особистості: навч. посіб. Бердянськ, БДПУ, 2016. 193 с.
5. Психологія переживання подій: збірник наукових праць / за ред. М. В. Папучі. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 190 с. ISBN 978-617-527-235-0

Інформаційні ресурси мереж Інтернет

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
2. Офіційний сайт Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <https://www.dsns.gov.ua/>.
3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://rada.gov.ua/>
4. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>.

